

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Mijnbouwwet

Vergunning artikel 151 Mijnbouwbesluit

La Caverne de Geulhem/Studentengroeve te
Valkenburg aan de Geul

J&R Activity b.v.

Zaaknummer: 2019-206967

Kenmerk: 2019/91144 d.d. 9 januari 2020
Verzonden: 13 januari 2020

INHOUDSOPGAVE

1	Algemeen	3
2	De wijzigingsaanvraag	3
3	Procedure	3
4	Beoordeling van de aanvraag	3
5	Ambtshalve aanpassing van de voorschriften	5
6	Besluit	6
7	Voorschriften	8
8	De bij dit besluit horende groevekaart	11
9	Rechtsbescherming	12
10	Ondertekening	12
11	Afschriften	12

Bijlage 1 - Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven 29 maart 2018

Bijlage 2 – Aanvraag artikel 151 Mijnbouwbesluit voor groeve ‘La Caverne de Geulhem’ d.d. 12 oktober 2019

Bijlage 3 - Kaart nieuwe gang

1 Algemeen

Bij besluit van 18 augustus 2008, ET/EM/8064346, heeft de Minister van Economische Zaken op grond van artikel 151 van het Mijnbouwbesluit (Stb. 2002, 604) verleende vergunning aan Catering- en Party Service Maja B.V. voor het gebruik voor een ander doeleinde dan het winnen van kalksteen van een gedeelte van de groeve La Caverne de Geulhem, vastgesteld. Op 16 oktober 2019 is de vergunning op naam komen te staan van J & R Activity B.V.

De groeve is gelegen in de gemeente Valkenburg aan de Geul, onder de percelen kadastraal bekend Berg en Terblijt, sectie A, nummers 3850, 3923 en 4004. De groeve is ook bekend onder de naam Studentengroeve.

De coördinaten van de hoofdingang van de groeve zijn X 183.281, Y 319.785.

2 De wijzigingsaanvraag

Aanvrager heeft op 15 oktober 2019 verzocht om wijziging van de vergunning. De wijziging betreft een uitbreiding van de te betreden gangen en het aanleggen van een nieuwe doorgang ten behoeve van een betere entree vanuit de hoofdingang.

Het betreffende gedeelte van de groeve heeft een oppervlakte van ongeveer 1900 m² en is momenteel in gebruik voor horecadoeleinden, toerisme en opslag.

3 Procedure

De aanvraag is afgehandeld met toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Wij wijzen u erop dat voor het verrichten van de activiteit waarvoor bij dit besluit een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 151 van het Mijnbouwbesluit, mogelijk nog een andere vergunning of ontheffing is vereist:

1. een vergunning als bedoeld in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
2. een vergunning of ontheffing als bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Wij geven u in overweging om in verband met de mogelijk vereiste vergunning of ontheffing contact op te nemen met de gemeente Valkenburg aan de Geul, bereikbaar via het telefoonnummer 14 043.

4 Beoordeling van de aanvraag

Zoals onder 2 is toegelicht, is door vergunninghouder een aanvraag ingediend tot wijziging van de vigerende vergunning. De wijzigingsaanvraag heeft betrekking op uitbreiding van het vergunde gebied en het aanbrengen van een nieuwe doorgang in het gangenstelsel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 151, tweede lid, juncto artikel 146, tweede lid, van het Mijnbouwbesluit, worden aanvragen om een vergunning of tot wijziging van een verleende vergunning voor gebruik van een groeve voor een ander doeleinde dan het winnen van kalksteen slechts getoetst aan het belang van

de bescherming van de veiligheid met het oog op instorting. Concreet betekent dit dat de aangevraagde wijziging van de vergunning slechts kan worden geweigerd, dan wel voorschriften aan de vergunning worden verbonden, ter bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.

Bij de wijzigingsaanvraag heeft de aanvrager resultaten overgelegd van de volgende onderzoeken naar de groevestabiliteit in de Studentengroeve:

- Controle pilaarstabiliteit La Caverne en Koepelgroeve, opgesteld door GeoControl, kenmerk M01912, d.d. 12 juni 2019
- La Caverne de Geulhem, opgesteld door Mergelbouwsteen Kleijnen bv, d.d. 28 september 2019
- Invloed nieuwe gang op de pilaarstabiliteit van La Caverne, opgesteld door GeoControl, kenmerk M01923_V2, d.d. 30 september 2019

De bevindingen van dit onderzoek zijn als volgt.

Controle pilaarstabiliteit La Caverne en Koepelgroeve, opgesteld door GeoControl

De pilaarstabiliteit en het gevaar voor instortingen in de groeve zijn gecontroleerd. Er zijn geen veranderingen waargenomen ten opzichte van eerdere controles. Geconcludeerd wordt dan ook dat er geen kans bestaat op een grootschalige pilaarinstorting binnen 2 jaar en dat de groeve voor wat betreft de pilaarstabiliteit geschikt is voor intensief gebruik.

Aanbevolen wordt om de volgende inspectie voor pilaarstabiliteit en het gevaar van instortingen opnieuw te controleren vóór 1 juli 2024. Het uitvoeren van de lokale pilaarstabiliteit wordt aanbevolen om vóór 1 juli 2021 uit te voeren.

La Caverne de Geulhem, opgesteld door Mergelbouwsteen Kleijnen bv

De dakstabiliteit van de groeve is gecontroleerd door middel van een visuele inspectie en het afkloppen van het dak. Naar aanleiding van deze controle zijn de loszittende delen verwijderd. Volgens het rapport is het gecontroleerde gedeelte van de groeve veilig voor het door de aanvrager beoogde intensieve gebruik.

Geadviseerd wordt de dakstabiliteit vóór 1 oktober 2021 weer te laten controleren.

Invloed nieuwe gang op de pilaarstabiliteit van La Caverne, opgesteld door GeoControl

Door GeoControl is onderzocht in welke mate het aanleggen van een nieuwe doorgang invloed heeft op de pilaarstabiliteit van de groeve. Bij een omvang van maximaal 3 meter breed en maximaal 2,5 meter hoog blijft de pilaarstabiliteit ruim voldoende voor intensief gebruik. Wel dient de blokbreker rekening te houden met mogelijk aan te treffen diaklazen. De ligging van de nieuwe gang is weergegeven in bijlage 3.

Bovengenoemde onderzoeksinspanningen zijn verwoord in het aan de vergunning verbonden voorschrift 2.2.

Conclusie

Gezien het vorenstaande, bestaat er vanuit het belang van de bescherming van de veiligheid met het oog op instorting geen aanleiding om de aangevraagde vergunning te weigeren. De vergunning kan worden verleend, onder het stellen van beperkingen en voorschriften in het belang van de veiligheid met het oog op instorting.

5 Ambtshalve aanpassing van de voorschriften

Naast de voorliggende aanvraag wordt deze procedure ook gebruikt om de vergunningsvoorschriften, als genoemd in hoofdstuk 7 ambtshalve te wijzigen en te actualiseren. Reden hiervoor is onder meer dat de redactie van diverse voorschriften in het afgelopen decennium is aangepast aan actuele ontwikkelingen. Tevens zijn sommige voorschriften explicieter omschreven zodat de handhaafbaarheid ervan minder ruimte laat voor interpretatie.

Intrekking, wijziging en handhaving

De vergunning kan door ons college worden ingetrokken indien op enig moment wordt vastgesteld dat in strijd met de vergunning of de daaraan verbonden voorschriften wordt gehandeld. Naast intrekking van de vergunning, bestaat de mogelijkheid een last onder bestuursdwang dan wel een last onder dwangsom op te leggen indien in strijd met de vergunning wordt gehandeld. Tevens is een voorschrift opgenomen die het mogelijk maakt dat ons college de vergunning wijzigt, indien dit nodig is met het oog op het belang van de gesteentemechanische veiligheid van groeven. Voorgaande is verwoord in de voorschriften 1.3 en 1.4 in hoofdstuk 7.

6 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gezien het voren overwogene, op grond van artikel 151 van het Mijnbouwbesluit (Stb. 2002, 604) verleende vergunning voor het gebruik voor een ander doeleinde van een gedeelte van de groeve La Caverne de Geulhem, zoals vastgesteld bij besluit van 18 augustus 2008, kenmerk ET/EM/8064346, als volgt te wijzigen:

1. De aanvraag ontvangen op 15 oktober 2019 deel te laten uitmaken van de vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij deze vergunning niet wordt afgeweken;
2. De groevekaart zoals opgenomen in bijlage 1 van het besluit van 2008, te vervangen door de groevekaart zoals in onderhavig besluit opgenomen in hoofdstuk 8.
3. Toevoegen voorschrift 1.5:

‘Ter plaatse van de in de kaart in bijlage 3 weergegeven ‘Voorgenomen nieuwe gang’ (legenda-item), mag een nieuwe gang aangelegd worden.’
4. Toevoegen voorschrift 2.8:

‘Indien aardpijpen, breuken of spleten als gevolg van de winning vrij of gedeeltelijk vrij komen te liggen en een direct gevaar voor de ondergrond dan wel de bovengrond vormen, dient vergunninghouder dit onverwijld te melden aan ons college en dienen de (deels) vrij liggende aardpijpen binnen 24 uur beveiligd te worden. Enkel met schriftelijke goedkeuring van ons college mag van deze termijn afgeweken worden.

Aardpijpen, die tijdens de aanleg van de nieuwe gang vrij of gedeeltelijk vrij komen te liggen en die geen direct gevaar voor de ondergrond dan wel de bovengrond vormen, dienen binnen 10 werkdagen te worden beveiligd. Enkel met schriftelijke goedkeuring van ons college mag van deze termijn afgeweken worden.’
5. Toevoegen voorschrift 2.9:

‘Behoudens schriftelijke goedkeuring van ons college, mag de nieuw aan te leggen gang zoals weergegeven in hoofdstuk 9 niet breder dan 3 meter en niet hoger dan 2,5 meter worden en dient de locatie volgens de weergave in hoofdstuk 9 aangehouden te worden. Een afwijking van 5% is toegestaan.’
6. Toevoegen voorschrift 2.10:

‘De afmetingen van bestaande pilaren en gangen mogen niet verminderd of veranderd worden.’
7. Voorschrift 1.2 luidende:

‘De in de groevekaart, hoofdstuk 8, met grijs aangegeven gangdelen mogen betreden worden, behoudens en voor zover uit een aanbeveling van een onafhankelijk deskundige naar aanleiding van nader onderzoek als bedoeld in voorschrift 2.2 of voorschrift 2,4 mocht blijken dat de gesteentemechanische veiligheid van de met grijs aangegeven gangdelen niet is gewaarborgd.

De overige gangdelen mogen niet betreden worden.’

Als volgt te wijzigen:

‘De in de groevekaart, hoofdstuk 8, met grijs aangegeven gangdelen en de nieuw aan te leggen gang zoals opgenomen in voorschrift 1.5, mogen betreden worden, behoudens en voor zover uit een aanbeveling van een onafhankelijk deskundige naar aanleiding van nader onderzoek als bedoeld in voorschrift 2.2 of voorschrift 2,4 mocht blijken dat de gesteentemechanische veiligheid van de met grijs aangegeven gangdelen niet is gewaarborgd.

De overige gangdelen mogen niet betreden worden.’

8. Tevens zijn de artikelen van de vergunning van 18 augustus 2008 geactualiseerd, in die zin dat daar waar het woord “artikel” genoemd is, dit gewijzigd is in het woord “voorschrift”;
9. De voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het onderliggende vergunningenbesluit te wijzigen en te actualiseren.

7 Voorschriften

1. Geldigheidsbepalingen

- 1.1 De vergunning treedt in werking met ingang van de dag na die waarop het besluit is bekend gemaakt.
- 1.2 De in de groevekaart, hoofdstuk 8, met grijs aangegeven gangdelen en de nieuw aan te leggen gang zoals opgenomen in voorschrift 1.5, mogen betreden worden, behoudens en voor zover uit een aanbeveling van een onafhankelijk deskundige naar aanleiding van nader onderzoek als bedoeld in voorschrift 2.2 of voorschrift 2,4 mocht blijken dat de gesteentemechanische veiligheid van de met grijs aangegeven gangdelen niet is gewaarborgd
- De overige gangdelen mogen niet betreden worden.
- 1.3 De aan deze vergunning gestelde beperkingen en verbonden voorschriften kunnen worden gewijzigd indien dat gerechtvaardigd wordt door het belang van bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.
- 1.4 Onverminderd de bevoegdheid om een last onder bestuursdwang dan wel een last onder dwangsom op te leggen, kan deze vergunning ingetrokken worden indien op enig moment wordt gehandeld in strijd met deze vergunning of de daaraan verbonden voorschriften.
- 1.5 Ter plaatse van de in de kaart in bijlage 3 weergegeven 'Voorgenomen nieuwe gang' (legenda-item), mag een nieuwe gang aangelegd worden.

2. Gesteentemechanische veiligheid

- 2.1 De gesteentemechanische veiligheid van de groeve dient periodiek te worden bepaald door metingen van de grovestabiliteit door een onafhankelijke deskundige als bedoeld in de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegde "Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018", in opdracht van de vergunninghouder. De metingen betreffen visueel en instrumenteel onderzoek.
- 2.2 De grovestabiliteit (pilaar- en plafondstabiliteit) van het gedeelte van de groeve waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt dient, conform het gestelde in het bij de aanvraag gevoegde rapport van Mergelbouwsteen Kleijnen bv, genaamd 'La Caverne de Geulhem', datum 28 september 2019, vóór 1 oktober 2021 in opdracht van de vergunninghouder, te worden onderzocht zoals beschreven in bijlage 1 'Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018.

De pilaarstabiliteit van het gedeelte van de groeve waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt dient, conform het gestelde in het bij de aanvraag gevoegde rapport van GeoControl, genaamd 'Controle pilaarstabiliteit La Caverne en Koepelgroeve',

kenmerk M01912, datum 12 juni 2019 , vóór 1 juli 2024 (gehele pilaarstabiliteit) en vóór 1 juli 2021 (lokale pilaarstabiliteit) in opdracht van de vergunninghouder, te worden onderzocht zoals beschreven in bijlage 1 'Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeve van 29 maart 2018.

De frequentie en aard van de hierna volgende onderzoeken naar de grovestabiliteit dienen in overeenstemming met de aanbevelingen bedoeld in voorschrift 2.3 te worden uitgevoerd.

- 2.3 De onafhankelijke deskundige vertaalt de resultaten van het onderzoek naar de gesteentemechanische veiligheid, als bedoeld in voorschrift 2.2, binnen 3 maanden na uitvoering van deze metingen in aanbevelingen. Deze aanbevelingen dienen tenminste te omvatten de termijn waarbinnen opvolgend onderzoek naar de grovestabiliteit door een onafhankelijke deskundige dient plaats te vinden, de aard van dit onderzoek en – zo daartoe aanleiding bestaat – de overige te treffen maatregelen om de gesteentemechanische veiligheid van de groeve te waarborgen. De aanbevelingen dienen door de vergunninghouder zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen de door de onafhankelijke deskundige aanbevolen termijn, te worden opgevolgd. Van het opvolgen van bedoelde aanbevelingen binnen deze termijn kan uitsluitend ingeval van dringende redenen worden afgeweken, nadat ons college op een daartoe strekkend verzoek schriftelijk heeft ingestemd met een daarbij te bepalen langere termijn voor het opvolgen van de aanbevelingen.
- 2.4 Indien tussentijds blijkt dat de gesteentemechanische veiligheid van het gedeelte van de groeve waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt in gevaar kan komen, dan wordt, onverminderd de desbetreffende mededeling aan ons college als bedoeld in artikel 159 van het Mijnbouwbesluit, in opdracht van de vergunninghouder, door een onafhankelijke deskundige onverwijld aanvullend onderzoek naar de grovestabiliteit verricht.
- 2.5 Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 14 dagen na de in voorschrift 2.3 genoemde termijn van 3 maanden verstrekt de vergunninghouder de resultaten van het onderzoek naar de gesteentemechanische veiligheid en de aanbevelingen van de onafhankelijke deskundige aan ons college.
- 2.6 In geval van overtreding van voorschrift 2.3 mag geen gebruik meer worden gemaakt van de vergunning, totdat de aanbevelingen van de onafhankelijke deskundige zijn opgevolgd.
- 2.7 De vergunninghouder treft maatregelen ter voorkoming dat andere delen van de groeve dan het gedeelte waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt, worden betreden.
De vergunninghouder treft daartoe tenminste die maatregelen die in aanvraag worden genoemd. De maatregelen houden tenminste in dat op de grens tussen het gedeelte waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt en de andere delen van de groeve over de volledige gangbreedte wordt voorzien in hetzij een rood-wit markeringslint op een hoogte van ongeveer 1 meter boven de vloer van de gang, hetzij een muur of ander bouwwerk van tenminste 20 cm hoog.

- 2.8 Indien aardpijpen, breuken of spleten als gevolg van de winning vrij of gedeeltelijk vrij komen te liggen en een direct gevaar voor de ondergrond dan wel de bovengrond vormen, dient vergunninghouder dit onverwijld te melden aan ons college en dienen de (deels) vrij liggende aardpijpen binnen 24 uur beveiligd te worden. Enkel met schriftelijke goedkeuring van ons college mag van deze termijn afgeweken worden.

Aardpijpen, die tijdens de aanleg van de nieuwe gang vrij of gedeeltelijk vrij komen te liggen en die geen direct gevaar voor de ondergrond dan wel de bovengrond vormen, dienen binnen 10 werkdagen te worden beveiligd. Enkel met schriftelijke goedkeuring van ons college mag van deze termijn afgeweken worden.

- 2.9 Behoudens schriftelijke goedkeuring van ons college, mag de nieuw aan te leggen gang zoals weergegeven in hoofdstuk 9 niet breder dan 3 meter en niet hoger dan 2,5 meter worden en dient de locatie volgens de weergave in hoofdstuk 9 aangehouden te worden. Een afwijking van 5% is toegestaan.
- 2.10 De afmetingen van bestaande pilaren en gangen mogen niet verminderd of veranderd worden.

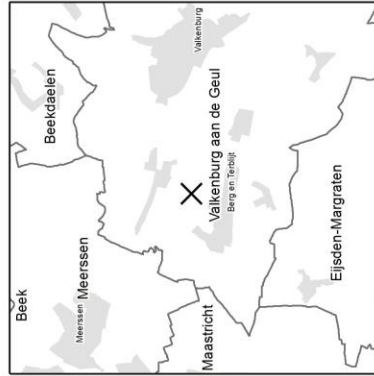
3. Verandering doeleinden van gebruik

- 3.1 De vergunning geldt tevens voor een ander doeleinde van gebruik dat niet is voorzien in de vergunning, onder voorwaarde dat:
- a. het belang van de veiligheid met het oog op instorting is gewaarborgd;
 - b. het voornemen tot het gebruik voor dat andere doeleinde door de vergunninghouder tenminste 4 weken tevoren schriftelijk aan ons college is gemeld, en
 - c. ons college aan de vergunninghouder schriftelijk heeft verklaard geen bedenkingen te hebben tegen het voorgenomen andere doeleinde van gebruik.
- 3.2 De verklaring als bedoeld in het eerste lid, onder c, kan slechts worden geweigerd ter bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.
- 3.3 Bij de verklaring als bedoeld in het eerste lid, onder c, kunnen in het belang van de veiligheid met het oog op instorting beperkingen worden gesteld aan het voorgenomen andere doeleinde van gebruik.
- 3.4 Het eerste lid is niet van toepassing buiten het gebied waarvoor de vergunning geldt of op het winnen van kalksteen.

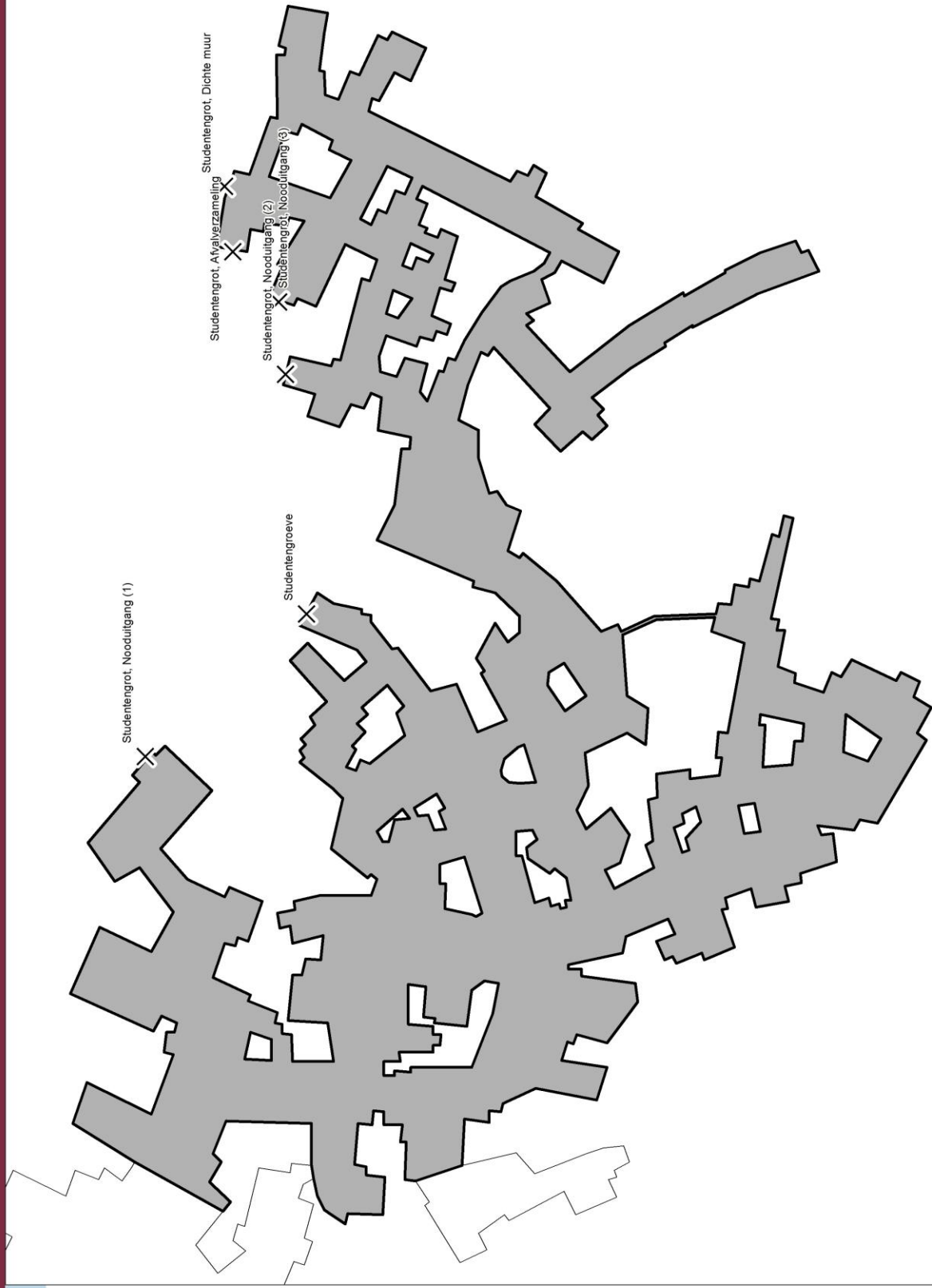
Hoofdstuk 8 - La Caverne de Geulhem

Legenda

- X Ingang
- Groene Vergunde gedeelte 'La Caverne de Geulhem'
- 817 Perceelsnummer

10 Meters
Datum: 5-12-2019

©Provincie Limburg afdeling Geo-informatie en Vastgoed
Top: ondergrond ©Topografische Dienst Kadaster ©Eurorease Breda

9 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

10 Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving, team Vergunningen

11 Afschriften

Een afschrift van dit besluit hebben wij gezonden aan:

- J&R Activity b.v., De Valk 5, 6301 HR Valkenburg, als beschikking op de aanvraag;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul, Postbus 998, 6300 AZ Valkenburg, ter kennisneming.

Bijlage 1 - Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven 29 maart 2018

Inleiding

De laatste 400 jaar is er in de mergelgroeven in Zuid-Limburg commercieel mergel gewonnen. Tegenwoordig wordt alleen nog in de groeve van Sibbe (gemeente Valkenburg aan de Geul) mergel gewonnen. Veel groeven worden momenteel voor andere doeleinden gebruikt dan mergelwinning. Evenals voor de winning van mergel is voor dit gebruik een vergunning nodig op grond van de Mijnbouwwetgeving. Criterium bij de verlening van deze vergunningen en de aan de vergunningen te verbinden voorschriften is de gesteentemechanische veiligheid van de betreffende groeve met het oog op instorting.

Gebruik groeve voor ander doeleinden dan winning

De volgende categorieën gebruik van een groeve worden onderscheiden:

1. Extensief gebruik (door niet erkende berglopers)
2. Intensief gebruik (door niet erkende berglopers)
3. Gebruik door erkende berglopers

Extensief gebruik van een groeve

Onder extensief gebruik wordt verstaan het incidenteel beperkt gebruik van een groeve door één of enkele, niet als bergloper erkende personen, waarbij wordt verstaan onder:

- a. incidenteel: maximaal 10 bezoeken per jaar per groeve hectare;
- b. beperkt: maximaal 100 gebruiksuren per jaar per groeve hectare;
- c. enkele personen = groepen bestaand uit maximaal 5 personen¹ waarvan minimaal 1 persoon de weg in de groeve kent en in staat is onveilige situaties te herkennen.

Indien een groeve wordt gebruikt door meerdere vergunninghouders dan moet het totaal aantal toegestane bezoeken worden verdeeld over deze vergunninghouders.

Voorbeelden van extensief gebruik kunnen zijn:

- Incidenteel onderzoek: (cultuur)historisch, flora/fauna (bijv. vleermuistellingen), geologisch, genealogisch, aardkundig;
- Incidenteel kleinschalig bezoek aan de groeve van personen onder begeleiding.

Intensief gebruik van een groeve

Intensief gebruik van een groeve is alle gebruik van een groeve dat niet kan worden aangemerkt als extensief gebruik of als gebruik door erkende berglopers. Intensief gebruik is bijvoorbeeld het regelmatig

¹ Meerdere groepen mogen zich op hetzelfde moment in de groeve bevinden zolang deze groepen zich op een zodanige afstand van elkaar bevinden dat de groepen duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn.

gebruik van een groeve voor het houden van rondleidingen, het gebruik als restaurant of het houden van een kerstmarkt. Een incidentele rondleiding met een groep bestaand uit niet meer dan 5 personen kan als extensief gebruik worden beschouwd, iedere rondleiding met een groep van meer dan 5 personen die geen erkende berglopers zijn valt per definitie in de categorie intensief gebruik.

Gebruik door erkende berglopers

Berglopers zijn ervaren wandelaars in de onderaardse gangenstelsels van de mergelgroeven. Bij wijze van hobby doen zij bijvoorbeeld onderzoek naar de flora, fauna en geologie van de gangenstelsels, de historie van de groeven en dragen zij bij aan het onderhoud en behoud van de groeven. Uit de aanvraag c.q. de vergunning moet blijken wat het gebruik door erkende berglopers concreet inhoudt.

Berglopers die zijn erkend vormen de derde categorie ander gebruik van een groeve. Deze erkende berglopers hebben een opleiding (theorie en praktijk) in de gesteentemechanische veiligheid van groeven succesvol afgerond, hebben een minimum aantal uren in de groeven gelopen en kennen de weg in die groeven waarvoor zij zijn erkend goed (zie bijlage 1). Hierdoor zijn zij, in tegenstelling tot degenen die slechts incidenteel een groeve bezoeken, in staat om wijzigingen in de gesteentemechanische veiligheid van de groeve op te merken en daar adequaat op te reageren.

Indien erkende berglopers bezoekers meenemen in een groeve dan valt dit bezoek door deze niet als bergloper erkende personen niet onder de categorie gebruik door erkende berglopers.

Een vergunning voor extensief gebruik van een groeve kan op verzoek van de aanvrager tevens worden verleend voor gebruik door erkende berglopers. Uiteraard kan van dit onderdeel van de vergunning slechts daadwerkelijk gebruik worden gemaakt indien voor de betreffende groeve berglopers erkend zijn en het door de vergunninghouder gehanteerde (zorg)systeem van erkenning van berglopers tijdig is gemeld bij het bevoegd gezag.

Controle gesteentemechanische veiligheid

Gebruik groeve	Controle
Intensief	Pilaar-, en plafondstabiliteit
Extensief Erkende berglopers	Quickscan

De wijze waarop en de frequentie waarmee de gesteentemechanische veiligheid van een groeve moet worden gemeten is afhankelijk van het gebruik van de groeve en de ervaring van de bezoekers van de groeve. Een volledige controle van de gesteentemechanische veiligheid (dus naar pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit) van een groeve is noodzakelijk bij intensief gebruik van de groeve door personen die geen of weinig ervaring met groeven hebben. In geval de groeve wordt gebruikt door erkende berglopers of slechts extensief wordt gebruikt kan worden volstaan met een quick scan. In bijlage 2 wordt aangegeven op welke wijze de gesteentemechanische veiligheid van een groeve kan worden gecontroleerd.

De gesteentemechanische veiligheid van een groeve wordt in beginsel bepaald door deskundigen. In Nederland zijn er geen richtlijnen voor de deskundigheid op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van groeven. Evenmin bestaat er een opleiding tot 'mergeldeskundige'. Daarom wordt in bijlage 3 nader omschreven wanneer sprake is van deskundigheid, waarbij voor het verkrijgen van een vergunning geldt dat de uiteindelijke beoordeling van voldoende deskundigheid bij het bevoegd gezag ligt. Uit de aanvraag dient te blijken aan welke deskundigheid is voldaan.

Beheer

Voor het beheer van een groeve is geen vergunning op grond van de Mijnbouwwetgeving vereist. Beheer houdt verband met de bijzondere relatie van een eigenaar of anderszins zakelijk of persoonlijk gerechtigde met de desbetreffende groeve. Het gaat om activiteiten waarvan naar hun aard niet te verwachten is dat zij gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid van de groeven met het oog op instorten. Integendeel, het gaat juist om activiteiten die nodig zijn om de veiligheid van de groeven te behouden of te vergroten.

Het vorenstaande betekent overigens niet dat eigenaren of anderszins persoonlijk of zakelijk gerechtigden daarmee zonder meer zijn aan te merken als deskundigen op het gebied van mergelgroeven, die bijvoorbeeld gesteentemechanische rapporten in het kader van een vergunningaanvraag kunnen opstellen. Bepalend daarvoor zijn de criteria voor deskundigheid op het gebied voor de gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven als vermeld in bijlage 3.

Onder het beheer van een groeve wordt verstaan:

- de visuele controle (en eventuele reparatie) van de toegang of, in voorkomend geval, de toegangen van de groeve;
- de visuele controle van de groeve op tekenen van illegaal betreden;
- de primaire controle met betrekking tot stabiliteit van de groeve (gesteentemechanische veiligheid).

N.B. Onder beheer valt, gelet op artikel 151 van het Mijnbouwbesluit, niet het aanbrengen van enige wijziging in de groeve.

Criteria voor zorgsysteem “gebruik door erkende berglopers”

Wil een organisatie gebruik mogen maken van de derde categorie van ander gebruik, namelijk als erkend bergloper, dan moet zij aantonen over een op het beoogde gebruik van (het betreffende deel van) de groeve gericht zorgsysteem te beschikken en dit te hanteren zodanig dat gegarandeerd wordt dat berglopers adequaat zijn opgeleid en worden begeleid om wijzigingen van de gesteentemechanische veiligheid van de groeve te herkennen en het daarmee samenhangende gevaar op instorting onderkennen. De omschrijving van het systeem bevat daarom minimaal:

1. het curriculum, de contacturen en de kwaliteit van de opleiding(en);
2. de wijze van (eigen) controle op de te volgen cursussen;
3. de wijze van (eigen) controle dat berglopers aan alle gestelde eisen voldoen;
4. de registratie van deelnemers aan cursussen en opleidingen;
5. de wijze van registratie van groeven bezoeken en andere opgedane praktijkervaring;
6. de minimum vereiste opleidingen (inclusief opfriscursussen) en praktijkervaring om als bergloper erkend te kunnen worden;
7. op welke wijze berglopers uitvoering geven aan het vergunde gebruik.

Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat indien berglopers in een (deel van een) groeve willen berglopen, zonder hierbij de restrictie te hebben dat dit berglopen gekoppeld is aan het vergunde gebruik, dit apart vergund moet worden.

De wijze waarop de metingen/beoordeling van de gesteentemechanische veiligheid in de groeve worden uitgevoerd

Onderzoek naar pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit

Bij de gesteentemechanische veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit. De laatste wordt ook wel dakstabiliteit genoemd.

De pilaarstabiliteit zegt iets over de kans op een grootschalige instorting en doet een uitspraak over de vraag of de pilaren sterk genoeg zijn om het daarboven gelegen gesteentelagen te dragen. Bij het onderzoek wordt door middel van o.a. berekeningen een uitspraak gedaan over de pilaarstabiliteit en de kans op een grootschalige instorting.

Als de pilaarstabiliteit voldoende is, wil dat niet zeggen dat er geen losse stukken uit het plafond kunnen vallen. Daarom is het noodzakelijk om ook een onderzoek uit te voeren naar de plafondstabiliteit. Dit gebeurt door het 'afkloppen' van het plafond.

Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Quickscan (extensief gebruik en gebruik door erkende berglopers)

Bij extensief gebruik van een groeve is het risico (= kans x effect) per definitie geringer dan bij intensief gebruik. Toch dient ook bij extensief gebruik de gesteentemechanische veiligheid beoordeeld te worden, omdat anders geheel geen uitspraak gedaan kan worden over de kans op een ongewenste gebeurtenis. Bij de aanvraag om een vergunning voor extensief gebruik van een groeve dient een kaart gevoegd te worden waarop de (in gesteentemechanisch opzicht) veilige gebieden zijn aangegeven. De veiligheid moet zijn vastgesteld door minimaal een visuele inspectie waarbij zowel plafond- als pilaar- als grovestabiliteit zijn beoordeeld door iemand met voldoende deskundigheid. Het voordeel van de quickscan is dan ook dat de pilaarstabiliteit niet berekend hoeft te worden en het plafond niet volledig afgeklopt hoeft te worden. De bevindingen van deze inspectie worden ook in een rapport vastgelegd. Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Criteria voor deskundigheid op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven

Een deskundige moet de gesteentemechanische veiligheid van een groeve kunnen beoordelen door middel van controles van de dak- en pilaarstabiliteit van de groeve. Een deskundige moet kunnen aangeven:

- wanneer een groeve veilig is om te betreden of aldaar te vertoeven in verband met instortingsgevaar;
- hoe onveilige situaties kunnen worden herkend en worden vermeden;
- hoe van een onveilige situatie een veilige situatie gemaakt kan worden.

Om als deskundige op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van een groeve te kunnen worden beschouwd moet een deskundige aan de volgende criteria voldoen:

Kennis hebben van:

- Gesteentemechanica;
- Geologie van Zuid-Limburg (stratigrafie van de kalksteenlagen in Zuid-Limburg);
- Materiaaleigenschappen van de Zuid-Limburgse kalksteen.

én

Praktijkervaring

- Ervaring op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid verkregen tijdens het uitoefenen van een beroep op het gebied van winning, onderhoud of onderzoek van kalksteengroeven van minstens 5 jaar (niet langer dan 5 jaar geleden).

Algemeen

Over de deskundige mogen geen gerechtvaardigde twijfels/bezwaren over zijn/haar bekwaamheid/geschiktheid/onafhankelijkheid bestaan.

Bijlage 2 – Aanvraag artikel 151 Mijnbouwbesluit voor groeve ‘La Caverne de Geulhem’ d.d. 12 oktober 2019

Bijlage 3 – Kaart nieuwe gang

